

LN

VAN WIEG TOT GRAF

Vader, verbinder, visionair

REMY MATULESSY 1949 - 2021

Laat je nooit wijs

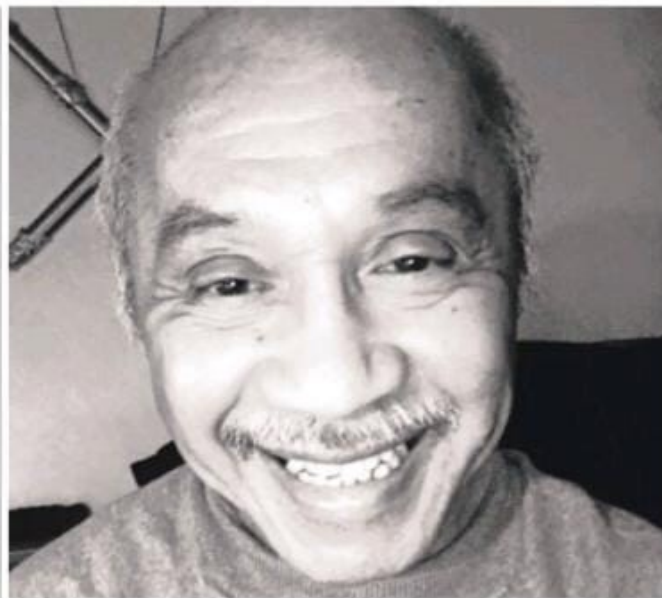
maken dat je iets niet kan. Die levenswijsheid deed de Houtense architect Remy Matulesy uit eigen ervaring op en die bleef hij zijn leven lang uitdragen, zéker ook aan zijn kinderen.

Jos van Sambeek

Matulesy was zoon van een Molukse militair die diende in het KNIL, het Koninklijk Nederlandsch-Indisch Leger. Hij werd geboren in Medan op Sumatra, waar zijn vader, afkomstig uit het dorp Itawaka op het Molukse eiland Saparua, op dat moment dienst deed. Twee jaar na zijn geboorte werd het KNIL ontbonden en kwamen vele Molukse militairen naar Nederland. Tijdelijk, dacht men. Ze werden gevestigd in woonoorden en later in Molukse woonwijken, verspreid over het land. Voor het gezin Matulesy werd het Lunteren.

In tegenstelling tot veel andere Molukse gezinnen, leefde in huize Matulesy niet de gedachte van terugkeer naar de Molukken. De kinderen kregen van hun vader mee dat ze in Nederland hun kansen moesten grijpen. Remy Matulesy deed dat ook. Net als zijn broertjes en zusjes en veel andere Molukse kinderen kreeg hij vanuit de basisschool een te laag schooladvies: naar de lts en banketbakker worden. Maar Matulesy had iets anders voor ogen en regelde dat hij naar de hbs ging.

Ondanks het grote gezin waar hij uit kwam, voelde hij zich vaak eenzaam. Daarom besloot hij rond zijn

◀ Voor Remy Matulesy was het helen van de beschadigde relatie tussen de Molukkers en de Nederlandse overheid erg belangrijk.

BRNEFOTO

• **Hij voelde zich vaak eenzaam. Daarom noemde hij zich op zijn 14de Remy, naar 'Alleen op de Wereld' van Hector Malot**

14de, na het lezen van 'Alleen op de wereld' van Hector Malot, de naam Remy aan te nemen, terwijl hij eigenlijk Izaak heette en door iedereen Nootje werd genoemd. Zelfs zijn ouders namen zijn nieuwe naam over.

De hbs ging hem prima af, hij slaagde met negens en tiens en wilde dat zijn broertjes en zusjes, net als hij, hun potentie ook volledig zouden benutten. Hij hielp ze met leren en zijn stimulerende rol had resultaat: vrijwel allemaal studeerden ze later af. Matulesy in de architectuur en stedenbouw aan de Technische Hogeschool in Eindhoven.

Met zijn ingenieursdiploma op zak ontwikkelde Matulesy zich tot een productief architect. Samen met drie collega's zette hij het Bouwburo Molukse Kerkgebouwen op, in de tijd dat elke buurt in Nederland met

meer dan dertig Molukse gezinnen recht had op een eigen kerk. Dat konden gebouwen zijn die overgedragen en door het Bouwburo aangepast werden, of kleine tot heel grote nieuwe, door het Bouwburo ontworpen kerkgebouwen. Matulesy schudde in die jaren regelmatig de hand van koningin Beatrix, als die een kerk kwamen openen. In totaal ontwierp hij er in Nederland enkele tientallen en ook een op Itawaka, het eiland waar zijn roots lagen.

Daarnaast ontwierp hij nog allerlei niet-kerkelijke gebouwen, al dan niet voor de Molukse gemeenschap, en stond hij aan de wieg van meergeneratiewoningen. Hij bedacht die met oog op het Molukse gebruik om ouders hun oude dag door te laten brengen bij een van hun kinderen en niet in verzorgingshuizen.

Het idee kwam door de regelgeving niet van de grond, maar de afgelopen jaren bleek hoe visionair het idee was, want dergelijke woonvormen deden alsnog hun intrede.

Matulesy was vader van vijf kinderen uit twee huwelijken. Hij hielp ze graag met het maken van keuzes en stond altijd open voor welke richting ze ook kozen. Als trouw kerkganger maar vooral gelovig mens liet hij het aan hen of zij wel of niet meegingen. Ook legde hij, filosofisch ingesteld als hij was, hen fijntjes uit wat het verschil is tussen Nederlanders en Molukkers: Nederlanders moeten van oudsher hun bestaan plannen, 's zomers regelen dat je 's winters genoeg te eten hebt en dijken bouwen, want anders zou de helft van hun land niet bestaan. Molukkers eten een vrucht, gooien de pit weg, waar later weer een boom uit groeit. Zorg dat je ergens daartussen je weg vindt, was zijn advies.

Verbinder

Behalve architect en geliefd gezinshoofd was Matulesy vooral een verbinder en was het helen van de beschadigde relatie tussen de Molukkers en de Nederlandse overheid erg belangrijk voor hem.

Ook binnen de Molukse gemeenschap speelde hij een verbindende rol. Dat leidde tot de bouw van het Moluks Kerkelijk Centrum in Houten, zijn meesterwerk, als architect én als verbinder, want het werd het eerste gemeenschappelijke onderkomen van de acht kerkgemeenschappen die de Molukse gemeenschap in Nederland telt. Het is een schitterend gebouw, met veel uit de Indische archipel geïmporteerde materialen, waaronder het fraaiste marmer.

Zijn laatste wens was om in het prachtige stiltecentrum boven in het kerkelijk centrum opgebaard te worden. Helaas paste zijn kist niet in de lift. Hij zou er ongetwijfeld een grapje over hebben gemaakt.